

PROSINEC

Co psát o prosinci? Prosinec sám o sobě vůbec není pěkný měsíc. Den se zkrátil tak, že nikdo neví, jestli už vůbec začal a vítr nepříjemně profukuje kabáty. Jestli si někdo představuje, že na ulicích hrají koledy a do toho romanticky padají sněhové vločky, šeredně se milí. Pokud něco padá, je to dešť. A dost hustý a ledový na to, aby vás celé promočil. To znamená, že samotný měsíc mnoho nezmuže. Protože ale víme, že v tomto měsíci přicházejí ty nejkrásnější křesťanské svátky v roce, musíme tomu trochu napomoci. O Vánoce se totiž nikdo ošidit nedá ať se děje co se děje. A že se toho děje.

Jak nakonec dopadnou veškerá vládní opatření nikdo neví. Já zatím budu dělat jako že nic. V kavárně hosty decentně kontrolujeme, protože jako většina ostatních si pokutu dovolit nemůžeme. Posedět se dá v soukromí galerii, v kavárně i ve venkovních prostorách zahrádky, kde vám pro vaše pohodlí přitopíme.

Samozřejmě máme tradičně připraven i předvánoční program. Zahájení Vánoční výstavy, Čertovská tancovačka, koncert manželů Carlsonových s novým Vánočním programem a také Vánoční koncert, kde se sejdem s našimi přáteli, kterým předáme splněná „Vánoční přání“. Také k rozdávání dárků den poté se můžete připojit. Stačí si vzít lampionek, nebo jakoukoli lucerničku, dobré boty a naladit hlas na vánoční koledy.

Ať už přijdete na svažené víno s přáteli, nebo pro dort na rodinnou oslavu, či na výstavu anebo pořídit originální vánoční dárky, vždy budete vítáni a vždy se budeme snažit o vaše pohodlí. M.M.

PROGRAM NA MĚSÍC PROSINEC

Tak plánování by tu bylo. Budeme se modlit, aby něco z toho vyšlo.

První prosincový den je středa. A právě **1. 12. zahájíme Vánoční výstavu.** Vzhledem k situaci vynecháme klasickou vernisáž. Nicméně jste od 17:00 hodin zváni na skleničku vína, se kterou si přijijeme spolu i s několika malíři, kteří přislíbili účast. Prohlédnete si výstavu, popovídáte s výtvarníky a prožijete velmi příjemný podvečer.

V sobotu 4. 12. od 16:00 hodin chystáme „Čertovskou tancovačku“. Při skvělé muzice cikánské kapely si můžete zatančit i zazpívat. Při vstupu vás přivítáme welcome drinkem a v závěru večera vylosujeme vstupenky, které se účastní tomboly. **Vstupné 280 Kč. Rezervace je platná po zaplacení vstupného nejdéle do 2. 12.**

V neděli 11. 12. od 19:00 hodin vás zvou na vánoční koncert Lucie a Jamese Carlson s novým vánočním programem. Česko americké duo Cricket and Snail vám tentokrát představí vánoční písně, koledy a skladby z celého světa. Projdeme se vánočním Irskem, Francií, Spojenými státy i Českými zeměmi.

měsíčník

café
ZELENÝ DŮM

Galerie

prosinec 2021

OTEVÍRACÍ DOBA

JE OD ÚTERÝ DO NEDĚLE,
9:00-19:00 hodin.
GALERIE I ZAHRÁDKA KAVÁRNY
JE OTEVŘENÁ.

Vánoce

Od 20. 12. 2021 bude
do pondělí 3. 1. 2022 zavřeno.

Znovu se na vás těšíme v úterý 4. 1. 2022

**Rezervace, objednávky celých dortů
i většího množství zákusků
přijímáme na čísle:
737 677 341, 774 555 258**

**Kontakty na galerii:
galerie@cafegaleriezelenydom.cz
+420 774 555 258
www.cafegaleriezelenydom.cz
Instagram: Cafe Galerie Zelený Dům**

Café Galerie Zelený Dům
měsíčník č. 12/2021- prosinec
Vychází 1. 12. 2021.

Vydává Martina Machalíčková.

Adresa: Újezd nad Lesy, Třebětínská 591, 19016
IČO: 16166779, DIČ: CZ 7357020011

Přijímá inzerci: galerie@cafegaleriezelenydom.cz
Grafická úprava: Betis spol.s.ro. Tisk: Betis spol.s.ro.
Areál Výzkumných ústavů 9, 19011, Praha 9 - Běchovice
Náklad 4.200 ks.

Uzávěrka příštího čísla 15. 12. 2021
MK ČR E 24061

**Časopis je vydáván bez dotací a jakýchkoli
finančních příspěvků. Veškeré náklady spojené
s přípravou, tiskem a distribucí jsou plně hrazeny
Café Galerii Zelený Dům.**

Lucie Carlson - housle a zpěv, James Carlson - akordeon a zpěv. **Vstupné 200 Kč.**

Druhý vánoční koncert „Splněná vánoční přání“ se koná v sobotu 18. 12. od 18:00 hodin. Vystoupí dětský sbor Sovičky a společně si zazpíváme tradiční i ty méně známé vánoční koledy. Když si přinesete vlastní zvoneček, stanete se nejen zpěvákem, ale i muzikantem. Vstupné je 100 Kč. Netyká se pozvaných hostů, kterým předáme jejich splněná vánoční přání. Ta přání, která jste jim někteří z vás splnili.

Těm, kteří si pro přání z jakéhokoli důvodu přijít nemohou, přineseme osobně v neděli. **Sejdeme se proto 19. 12. v 16:00 hodin před Zeleným Domem** a společně s dětmi ze Soviček projdeme několik adres v Újezdě a za zpěvu Vánočních koled předáme dárky. Připojte se k průvodu a pojďte s námi. Úžasnou atmosféru si jako vždy vylepšíme donesenými lucerničkami, které nám budou symbolizovat betlémské světlo. Předem se těším na vaši účast.

Ráda bych upozornila, že Café Galerie Zelený Dům, má jako každý rok zavřeno od pondělí 20. 12. do pondělí 3. 1. 2022. Poprvé v novém roce otevíráme v úterý 4. 1. 2022. M.M.

SPECIALITY PRO PŘEDVÁNOČNÍ ČAS

Plánujete předvánoční posezení s přáteli? Máme pro vás pár novinek právě pro tento čas. Speciální vánoční dortíky ve tvaru stromčeka, z medových plátů a krému z bílé Gold čokolády, nebo teplé alkoholické drinky vonící po koření. Přesně to vám navodí úžasnou slavnostní atmosféru. Přijďte si ji užít k nám. Vyžít můžete nejen kavárny, kryté zahrádky, ale i galerie. V prostředí mezi uměleckými díly se budete cítit báječně. M.M.

VÁNOČNÍ VÝSTAVA

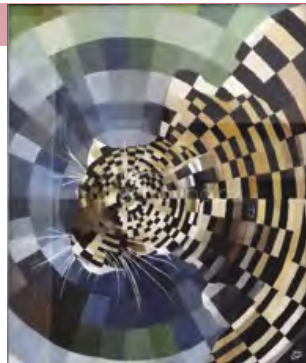
Srdečně vás zvou na Vánoční výstavu, která se bude konat od 1. 12. do 31. 1. 2022. Výstavu díky všem opatřením začneme poněkud neformálně. Výstava bude oficiálně zahájena ve středu 1. 12. Přijďte si od 17:00 až do 19:00 hodin popovídat s výtvarníky, kteří přislíbili účast, prohlédnout výstavu olejomalb, grafiky, akvarelů, keramiky, ale i šperků od renomovaných českých, polských a maďarských výtvarníků. Opět zde přivítáme výtvarníky, které jste mohli v poslední době v galerii vidět, kteří s galerií dlouhodobě spolupracují. A pokud jste je během roku z jakéhokoliv důvodu zmeškali, máte příležitost to napravit. Daniela Benešová, ak. mal. Milan Martinec, ak. mal. Helena Hrušková-Štefková, Zdeněk Zeman, Jiří Vidlák, Pavlína Pecko... Novou keramiku uvidíte od páru Žuk – Katernoga a dámy Michaela Novotná a Hana Šebková předvedou nové šperky. Ze zahraničních výtvarníků bych ráda připomněla Pawla Lackiho, polského malíře. Jeho výstava byla bohužel během těchto dvou let dvakrát zrušená. Avšak pro velký ohlas na jeho obrazy, nám Pawel na Vánoční výstavu několik svých pláten opět zapůjčí. Alespoň na této skupinové výstavě si jeho romantické krajinky užijeme. Bóny, který pochází z Maďarska. Narodil se roku 1962 a malbě se profesionálně věnuje od svých dvaceti. Jeho oleje se vyznačují lehkými tahy štětcem a teplými tóny barev. Mezi jeho typické náměty patří zobrazení krás krajiny, zátiší s květinami, středomořské uličky. K nám se dostávají především překrásná květinová aranžmá. Jeho obrazy najdete v soukromých sbírkách i mnoha galeriích po celém světě.

Dalším překvapením na letošní Vánoční výstavě je-. Je to mladý výtvarník, který se věnuje speciálním technikám, jako je rastrování, kontrastování, nebo tečkování. Například rastrování je technika, kdy se jako u digitální fotografie, rozkládá obraz do miniaturních čtverečků-pixelů

s jasně definovanou barvou. Zaostří se zmenšením, rozostří zvětšením segmentů. Další technikou je tečkování. Z těsné blízkosti by se mohlo zdát, že jde o změť drobných skvrn. Z patřičné vzdálenosti však jde o celistvý a poznatelný výjev. Nejedná se o upravenou fotografii, ale o časově velmi náročnou techniku tušového pointilismu. Klíčová je hustota teček, nanášených kreslicím perem. Při použití barevných tuší vznikají neuvěřitelné prostorové obrazy. Tomáš experimentuje a nejrůznější techniky prolíná do sebe. Kombinováním technik pak můžete znovu a znovu objevovat místa na obraze, kde se tyto různé techniky setkávají.

V médiích stále slyšíme, co vše na Vánoce nebude. Stále nás děsí, co vše nedorazí z Číny, jak nebudeme mít pod stromečkem dárky. Pokud ovšem změníte taktiku a zaměříte se na dárky z úplně jiného soudku, nejen že máte po problémech, ještě návštěvou v galerii potěšíte i sami sebe. V Galerii Zelený Dům prožijete velmi příjemný nejen předvánoční čas. Při sklence dobrého vína, nebo šálku kávy si prohlédnete výstavu a já velmi ráda pomohu s výběrem toho nejlepšího dárku. Dárky vybrané v galerii jsou znakem dobrého vkusu a pod váš vánoční stromeček vnesou punc sofistikovanosti. Rozhodně máte záruku originality a kvality. A pokud se i vám stane, že dárek bude vybraný tak pečlivě až zůstane natrvalo u vás doma, tak jak se to mnohým stává velmi často, jistě vybereme a zabalíme dárek další, neméně kvalitní. Ráda pomohu i s výběrem Vánočních dekorací a není nic jednoduššího, než vytvořit dekoraci přímo na míru. Nedejte na negativní zprávy, přijďte se k nám v klidu a pohodlí nachystat na Vánoce. Využijte nabídky a domluvte si schůzku v nejnižší frekvencovaném čase. Ráda se vám budu osobně věnovat. Předvánoční čas se svou nezaměnitelnou atmosférou si přece nenecháme utéct.

M.M.

KAM NA VÁNOČNÍ DÁRKY

A je to zase tady. Moje nejoblíbenější výstava z celého roku. Vánoční výstava je vždy velmi krásná svou rozmanitostí, obrazy bývají tematicky zaměřené a celá expozice je nazdobená až oči přecházejí. Kdo ještě do této chvíle nevěděl, jistě u nás vybere ty nejkrásnější a nejoriginálnější dárky. Máte málo času a nevíte si rady

s vánoční výzdobou? Nakoukněte a odneste si celé vánoční aranžmá. Stačí jen doma vybalit a máte slavnostní atmosféru, kterou vám budou všichni závidět. Najdete zde interiérové dekorace, které váš dům či byt povýší na úroveň sofistikovaného stylu. Letos jsem se zaměřila na nejrůznější druhy překrásných svícňů, které rozhodně o Vánocích a celém zimním období nesmí chybět. Kdo se nesmíří s plastickou napodobeninou ze super-

marketu, bude na Vánoční výstavě nadšený. Překrásné porcelánové šálky na čaj i kávu od francouzské značky Mathilde M. jsou dokonalým doplňkem na váš stůl. Interiérové vůně od téže značky, které najdete hned vedle, jsou jejich důstojným doprovodem a dohromady tvoří opravdu luxusní dárek jenž potěší každou ženu. Nejrůznější ručně foukané ozdobičky na stromeček, rámečky na rodinné fotografie, nebo věnečky na stůl i dveře, andílky, přáníčka... Ať už pro vás, či jako dárky, rádi vše zabalíme. Na Vánoce se musí vše tpytit, lesknout a zářit, protože Vánoce jsou o pradávném tajemství padající hvězdy. Roztřpyťte si i vy dny a okolo sebe i vašim blízkým. Každý kousek takového tajemství potřebuje.

M.M.

VÁNOCE

Vánoční svátky jsou těmi nejdůležitějšími svátky ve všech křesťanských zemích. A v každé se slaví trochu jinak. Víte ale, jak se slaví třeba v Anglii, Francii, Irsku, nebo Itálii a Německu? A jak za oceánem? Nebo v Řecku či Argentíně? Uděláme si malou vánoční návštěvu. Třeba nás to bude inspirovat anebo zjistíme, že ty České Ladovské Vánoce jsou ty nejkrásnější. A třeba přijdeme na to, co mají Vánoce na celém světě společné.

V Anglii se tradiční Vánoce točí kolem větévků trnky. Ta možná byla prabábovým dnešního vánočního stromku. Dárky nosí Father Christmas- otec Vánoc. Jeho původ nacházíme již

v době pohanských kultů a náboženství. Na Štědrý den chodí od domu k domu a rozdává dárky. Děti věší punčochy na krb anebo prázdné povlaky od polštářů na rohy postelí. Ráno se probouzejí a doufají, že právě tam jim zanechal spoustu dárků. 24. 12. se nazývá Christmas Eve. Chodí koledníci, rodiny se scházejí v typických anglických pubech, které jsou krásně vyzdobené. 25. 12. se usedá ke slavnostnímu snídani a poté ke slavnostnímu obědu. Velmi důležitou součástí Vánoc je i projev královny Alžběty II. Tuto tradici zavedl již její dědeček, král Jiří V. **I ve Francii** nosí dětem dárky v noci z 24. na 25. 12. Pere Noël, otec

Vánoc. 24. prosince dávají děti za dveře bytu mrkvičku pro soby, kteří povevou Pere Noël s dárky. Francouzi si potrpí na bohatou výzdobu interiéru domů a bytů a stejně tak bohatě je nazdobený stromeček. Mezi tradiční pokrmy patří vánoční krůta plněná jedlými kaštanými. V některých regionech však najdete ústřice, tučná kachní játra foie gras, uzeneho lososa, palačinky (Bretaň), nebo husu v Alasku. Nesmí chybět sýry, sladkosti a dobré víno. Mnoho barů a restaurací po celé Francii na Štědrý den servíruje reveillon. V překladu to znamená „ranní vstávání“. Tento pokrm se skládá z ústřic, klobásek, vína, pečené šunky, ovoce a sladko-

stí. **Vánoce v Irsku** symbolizují zelené dekorace a svíčky, které musí hořet po celou Štědrnou noc na cestu Svaté rodině. Zároveň zvou kněze a jeho modlitbu k večeři. Na stole leží chléb a čerstvé mléko. Vchodové dveře musí být otevřené, aby dovnitř mohli Josef s Marií a Ježíškem. **Německé Vánoce** se nejvíce podobají těm našim. Jen dekorace bývají mnohem honosnější a Ježíšek se jmenuje Christkind, na severu Německa Weihnachtsmann. K večeři se podává pečená štika, candát na roštu nebo plněný kapr. Štědrý večer se v **Itálii** slaví schůzkou s přáteli a rodinou. Dárky se totiž i zde dostávají až na první svátek vánoční ráno. Štědrovečerní večeře se i zde liší podle regionů. Většinou se podává krocan, ryby a těstoviny. V Itálii se nepeče cukroví. Dárky dětem nosí Babbo Natale, ten se podobá Santa Clausovi, nebo Gesù bambino a to je malý Ježíšek. Dárky nosí pod stromeček stejně jako u nás. Italové lpí na rodinném kruhu a dbají na dlouholeté tradice a křesťanské zvyky. Evropské Vánoce působí proti těm americkým příliš skromně. Stromeček i dům si **Američané** zdobí již tři týdny předem. Na Štědrý den k večeři servírují krocan se šunkou, někde mořské plody a dokonce i pizzu. Nikde však nesmí chybět tradiční jablečný koláč. Děti chystají pro Santu koláče a sklenici mléka a na dobrou noc jim rodiče čtou příběh s názvem Předvánoční noc. U toho se pije horká čokoláda a punč. 25. 12. se rozdávají dárky, které jim Santa v noci komínem při-

nesl. **V Řecku** jsou ještě dál. Tam začínají již 40 dní předem. V tomto období se podává christosomo, neboli boží chléb. Vánoce v Řecku jsou druhým největším pravoslavným svátkem v roce. Na Štědrý den řecké děti chodí od domu k domu, přejí vše dobré a zpívají vánoční píseň zvanou Kalanda. Za to dostávají cukroví a sušené ovoce. O půlnoci se rodiny schází v kostele na půlnoční mši. Dárky nosí svatý Vasilis. Jde o skutečného světce, který žil ve 4. století př. n. l. A protože je oslavován 1. 1., nosí dárky na Nový rok. 25. 12. se schází u stolu celá rodina. Mezi tradiční pokrmy patří pečené skopové či vepřové, špenátový koláč zvaný spanakopita, řecký dezert baklava a tzv. vánoční chléb s příchutí skořice a pomeranče. Mezi nejnámější vánoční cukroví patří melomakarona, měkké medové bochánky a kouabiedes, světlé ořechovo máslové sušenky. Na Nový rok se rodina znovu schází u slavnostní večeře, hrají se hry, zpívají koledy a krájí se Vasilopita- sladký chléb, pojmenovaný po zmíněném světcí. Vánoce v **Argentíně** jsou letní záležitostí. I přesto však ctí sněhovou symboliku a na vánoční stromy zavěšují bílé bavlněné chomáčky. Štědroveče-

ří večeře se podává v zahradách a připomínají letní grilování. Mezi tradiční jídlo patří pečené selátko nebo páv, jehož peřím se zdobí stůl. Ninos envuettas je plátek masa plněný mletým masem, nasekanou cibulkou, vařeným vejcem a kořením. Zabalí se do ruliček a pomalu peče. Dárky nosí kůň Magi. Děti proto nechystají sušenky a mléko, ale seno a vodu. Dárky se rozdávají 6. ledna. **Finsko** je domovem Santa Clause. V Laponsku, nejsevernějším koutku Finska, leží městečko s názvem Santa Clause, které je považováno za jeho domov. Finský ekvivalent Ježíška je Joulupukki. Na Štědrý den se snídá sladký rýžový nápyv, v poledne Finové sledují už tradiční přenos z nejstaršího města Turku, kde je vyhlášen Vánoční mír. V podvečer navštíví hřbitov a pak usedají k večeři. Pochutnávají si na lososu nebo na vánoční šunce. Jak je vidět, zvyky i tradice se někde více a někde méně liší. Co je však stejné ve všech zmíněných zemích? Pouto rodiny. Prarodičů, rodičů a dětí. S láskou připravujeme dárky pro ostatní, s chutí a někdy i v potu tváře chystáme ty nejlepší pochoutky a společně usedáme ke stolu. Více či méně zdobíme své přibytky a těšíme se na chvíle strávené pospolu. Vánoce proto můžeme vnímat i jako oslavu rodiny, a nejen té svaté. Zvláště v dnešní prapodivné době svou rodinu potřebujeme mít blízko sebe. Jejich sílu, energii a láskyplnou podporu. Přejí všem krásné, klidné, šťastné a ničím nerušené Vánoce a jen to nejlepší do Nového roku. M. M.

Prosinec. Ve všech dobách, ať dobrých či zlých, složitých nebo lehce plynoucích, vždycky zavoní Vánoce. Tentokrát bych vás chtěl pozvat do pražského koutu který je všem pravověrným Pražanům obzvláště milý, a který Vánoce voní přinejmenším dvojnásob.

Od okrajů bývalého biskupského dvora, na konci ulice „U Lužického semináře“, přejdeme pod mostem Karlovým malý mostek přes Čertovku, k okrajům bývalého panství rytířského řádu Johanitů, na ostrov zvaný Kampa. Jedinečnost tohoto umělého ostrova uprostřed jedné z nejstarších částí Prahy tkví nejen v její starobylosti, ale také v původním středověkém spojení města a řeky, které zde, jako v jednom z mála míst velkoměsta, zůstalo zachováno téměř v původní podobě. Od 14. století zde stávaly mlýny. Místní názvy, např. „Na prádle“, však prozrazují, že se zde především pralo, máchalo a bělilo. Ostrov trpící povodněmi často měnil svůj tvar. Tam, kde bylo jeho podloží nejpevnější, tedy kolem Juditina a později Karlova mostu, stávaly již v 16. století domy, které tu vytvořily jakýsi „ryneček“. Už tehdy byl Ryneček spojen s Hrnčířským trhem, který dodnes patří ke zvláštností Kamy.

PRAŽSKÉ VYCHÁZKY

První historickou zprávu o ostrově nalezneme v zakládací listině Vladislava II., kterou král daruje roku 1169 k založení kostela a hospitalu Svatojanských rytířů maltézkých, „kus země při Vltavě“, čímž je nejspíše míněna právě Kampa. Zajímavé je právní rozdělení Kamy, jemuž kupodivu odpovídá i rozdílný architektonický ráz. Zatímco blok domů obrácených k Čertovce patřil pod maltézkou jurisdikci, domy lemující břeh Vltavy patřily pod jurisdikci malostranskou. Nejstarší renesanční domy se sdruženými okny najdeme v jurisdikci maltézké. Jako kdyby tato část Kamy byla jakýmsi přechodem z ryze lidového a řemeslnického Rynečku do oblasti ryze aristokratické, tedy na Velkopřevorské náměstí. Již samotný vstup z Kamy na toto naprosto jedinečné náměstí navozuje atmosféru jakýchsi pražských Benátek. Přes Čertovku po úzkém můstku se dostaneme do jednoho z nejvýlučnějších uličních interiérů Menšího města Pražského. Průčelí čtyř paláců spolu se zdí zahrady a vysokými stromy tvoří vznešený prostor, který působí dojmem soukromé zahrady. Tato aristokratická enkláva ležící na bývalých pozemcích řádu maltézkých rytířů mezi sebe již od 12. století nepustila žádného nešlechtice. Dojem z ušlechtilého závanu starých dob narušuje pouze dnešní podoba zahradní zdi na severní straně náměstí. Takzvaná „Lenonova zeď“ již dávno ztratila svůj původní smysl i půvab a po mnoha „opravách“ se stala kýčovitou a lacinou pouťovou atrakcí, která ruší výjimečný dojem z této, jinak jedinečné, části Malé Strany.

Vydejme se však zpět. Hned za mostkem narazíme na půvabný domek, který svého času obýval mistr českého loutkového filmu Jan Tríska a pokud budeme Hroznovou uličkou pokračovat na východ, dostaneme se k ohradní zdi tzv. Werichovy vily, která kdysi byla významným místem pražského hereckého živlu. Obýval ji Jan Werich se svou rodinou a často se tu scházela tehdejší herecká společnost. Přímě před námi, na samém břehu Vltavy stojí tzv. Lichtenštejnský palác. Jedinečným jej tvoří jeho poloha. Jedná se o jediný malostranský palác stavěný přímo nad řekou. Vpravo od něj, v parku, se tyčí majestátní budova Sovových mlýnů. Kdysi vlastnictví kláštera sv. Jiří na Pražském Hradě, nyní, jako Muzeum Kampa, v majetku Nadace Jana a Medy Mládkových. Budova, dlouho pustá, nyní jako stánek umění, byla pro tento účel zrekonstruována v roce 2008.

Vraťme se však zpět na Ryneček. Pokud to okolnosti dovolí a pokud Kampu navštívíme v čase předvánočním, nalezneme tady jeden z nejmenších ale nejpůvabnějších vánočních trhů v Praze. Horké svařené víno nebo punč přijdou po dnešní vycházce jistě vhod a můžeme si jím připít na minulou i budoucí slávu a půvaby Kamy a také na lepší, snad už „bezcorvidové“ časy.

Tak „Na zdraví“ Váš Zdeněk Zeman

ANTONÍN CHITTUSSI

V literatuře, která se o našem umělci zmiňuje, nacházíme příkré protimluvy. Byl označován za radikála, jímž ovšem nebyl. Byl vnímán jako impresionista, jímž ovšem, přes několik pozoruhodných souvislostí, také nebyl. Na druhé straně byl pokládán za zjev vlastní vinou opožděný, který v Paříži minul možnost navázání na revoluci světla a barev, již přinesl impresionismus.

Antonín Chittussi, neboť on je naším umělcem měsíce, se narodil 1. prosince 1847 v Ronově nad Doubravou jako syn české matky a otce italského původu. Vnuček kupce z italské Ferrary, z rodiny, která s uměním neměla nic společného. Dědeček malého Antonína přišel do Čech za napoleonských válek, oženil se, a v Čechách již zůstal. Možná vzdálená vzpomínka na původ ve městě starých cihlových paláců a překrásných zahrad zalévaných laskavým zářícím sluncem. Možná až odtud si nesl Antonín Chittussi zvláštní atavismy a stesk po kráse.

Po absolvování čáslavské reálky přichází devatenáctiletý Chittussi do Prahy. Po krátkém extempore na Vysokém učení technickém se stává žákem Akademie výtvarných umění. Škola, kde v té době studují i Mikoláš Aleš, Jakub Schikaneder, J.V. Myslbek nebo František

Významná výročí

Ženíšek mu svou úroveň nevyhovuje, a tak po dvou letech odchází do Mnichova a posléze do Vídně. Ani ve Vídni však nenalézá nic jiného než rutinu a akademický přístup a tak se opět vrací do Prahy aby studoval u profesora Matyáše Trenkwalda a později do ateliéru historické malby Jana Sweertse.

Jeho „italská“, výbušná povaha jej v roce 1875 přivádí do spolku s Mikolášem Alšem, kdy se oba stávají vůdčími osobnostmi studentských vlasteneckých protestů proti německému profesorovi Woltmannovi. Po následném vyšetřování si oba odsedí pět dnů vězení a po propuštění opouštějí školu. Antonín Chittussi se stal populárním u pokrokové veřejnosti a dostal se tak do vlasteneckých společenských a uměleckých kruhů. Zde se seznamuje s rodinou JuDr. Braunera a především s jeho dcerou Zdeňkou, která se stává jeho žákyní.

Jeho tvorba prochází značným vývojem, od historické malby, portrétů a žánrových námětů až k plenérovému krajinářství. Roku 1879, krátce před 4. impresionistickou výstavou přijíždí do Paříže. Impresionismus jej neoslovil, přijíždí z česko-rakouského prostředí s touhou studovat tzv. „Barbizonskou krajinářskou školu“, která ovšem v té době byla již ve Francii překonána. Jako mnoho dalších, ani pro Chittussiho nebyl pobyt ve Francii jednoduchou záležitostí. Jeho neschopná přizpůsobivost mu bránila sblížit se dokonce i s českým uměleckým živlem, který tehdy představovali umělci jako Vojtěch Hynais nebo Václav Brožík. Ve svém dopise

Zdeňce Braunerové píše: „Já se budu hledět od té české společnosti zde emancipovat, ona se mi nelíbí, a půjdu svou cestou“.

Nicméně, některé obrazy z jeho pařížského období s impresionismem jakoby koketovaly. „Nádraží v Paříži“, nebo „Nábřeží v Paříži“ toto pojetí rozhodně nezaprou. V roce 1884 však Chittussi draží svoje díla z francouzského období a vrací se do Čech.

Ani v soukromém životě se mu příliš nevede. Jeho životní láska, Zdeňka Braunerová nemá o manželství s Chittussim zájem a dává přednost uměleckému životu v Paříži.

Po návratu do Čech malíř vytváří několik svých vrcholných děl, z nichž „Údolí Doubravky za soumraku“, z roku 1886, bylo téhož roku vystaveno na pařížském Salonu. Tím se splnilo jeho přání, aby byl v Paříži na Salonu vystaven obraz s českou tematikou. V roce 1889 maluje svůj největší obraz, „Pohled na Prahu ze Strahova“, který se ale neseťká s úspěchem. Jeho zdravotní stav se horší, lékaři mu diagnostikovali tehdy tak častou tuberkulózu. Odjíždí na léčení do Tater, ale bohužel pozdě. Po návratu do Prahy, dne 1. května 1891 jeden z největších českých krajinářů umírá ve věku pouhých 43 let.

Zdeněk Zeman

ČERTOVSKÁ TANCOVAČKA

Už nějakou dobu v Újezdu žiji a myslím, že se tu vůbec nemáme špatně. Máme školu, lékaře, obchody i mnoho služeb. Máme se kde najíst i kam zajít za kulturou. Jediná věc mi však stále nedala pokoj. Kdykoli jsme pozvali cikánskou kapelu, všem samy od sebe poskakovaly nohy a byla chuť si alespoň trochu zatancovat. Ano. V Újezdu nám chybí pořádná tancovačka. Taková ta, při které se lidé pobaví, něco popijí, zatancují a zazpívají. Úplně normálně.

A popravdě, tohle chybí i nám. Podobnou tancovačku jsem ještě jako dítě zažívala na

Kokořínsku, kam jsme jezdili s rodiči na víkendy a prázdniny. Proslavená byla Anenská. Pak o pár let později jsme s partou jezdili kamsi za Prahu, kde se „zábavy“ ještě držely. A pak najednou odevšad zmizely. Klasickou zábavu asi neuspořádáme, jelikož na to nemáme prostory. Možná bychom ji v této době ani nezaplňli. Takovou malou „tancovačku“ si však uspořádat můžeme. Bude to jistě velmi příjemné adventní odpoledne. Hrát bude opět „naše“ cikánská kapela, která k tanci donutí opravdu každého. A kdy jste si koneckonců naposledy zatancovali? Jen

si neberte taneční střevíčky. V těch by vám nejspíš byla zima. Náš taneček zrealizujeme na naší kryté zahrádce. U vstupu vás přivítáme welcome drinkem. A jak jinak, než dámy andělským a pány čertovským. Rohy i křídla vezměte rozhodně sebou. Zahrádku sice vyhříváme, zahřát se můžete našimi novými horkými drinky a samozřejmě i tancem, ale svůj outfit přizpůsobte venkovní teplotě. Pokud bude zájem, není nic snazšího než si naplánovat tancovačku další.

4. 12. od 16:00 hodin. Vstupné 280 Kč. Rezervace na čísle 608 943 568. M.M.

VLASY PRO ANEŽKU

Jsem velmi ráda, že se letos zadařilo uspořádat tuto akci. Všem, kteří se zúčastnili a přispěli koupí obrázku, ať už dětského, nebo od profesionálních výtvarníků, velice děkuji. Jedna maminka, která přinesla dětský obrázek k prodeji na „Anežku“ řekla, že je pyšná, že bydlí v Újezdě. Věřte, že já také. Jsem pyšná, že se nenecháte zlomit a jste ochotní pomáhat a myslet i na ostatní. Děkuji.

M. M.

